

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

مُحَمَّدٌ وَآلُهُ وَسَلَّمَ

١٤٢٩ هـ

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی قزوین
دانشکده پزشکی شیبد بابایی

پایان نامه جهت دریافت دکترای حرفه‌ای پزشکی عمومی سال ۱۳۸۴

موضوع :

تعیین فراوانی آپنه خواب در کودکان ارجاع شده به کلینک خواب سال ۱۳۸۹

استاد راهنما :

دکتر شبنم جلیل القدر

اساتید مشاور :

دکتر زهرا یزدی

نگارش :

سپهر صادقی

دانشجوی پزشکی

شماره پایان نامه : ۸۷۹

سال تحصیلی : ۱۳۸۹ - ۱۳۹۰

مشکر و سپاس فراوان از استاد گر اقتدرم سرکار خانم دکتر جلیل القدر
که مساعدت بسی بی دریغ شان بزرگترین حامی من بود.
و همچنین با مشکر فراوان از سرکار خانم دکتر زیردی که کمک باشان در
هر چه بهترشدن این پایان نامه مؤثر بود.

تقدیم به پدر و مادرم که تکیه گاه من در زندگی بودند و پیچ زمانی قادر به پاس خوبی هایشان

نیست. آنان که فداکاری ها و از خود گذشتگی های بی دینشان بزرگترین پیشیان من

در زندگی و تحصیل بود.

تقدیم به کوثر عزیزم، همسری که موافقیت هایم را مدیون صبر و تشویق هایش هستم و

پاس پات همه خوبی هایش.

تقدیم به آنان که آرزوی هر سخنه ام جاؤ دانکی لجندشان است

سحر، سونیا، علی و کیانا ز

تقدیم به خانواده همسرم، آنانکه خالصانه و صادقانه نذر ایم بودند.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۱.....	چکیده
	فصل اول
۳.....	مقدمه و بیان مسئله
	فصل دوم
۱۶.....	بررسی متون
	فصل سوم
۲۴.....	اهداف و فرضیات
	فصل چهارم
۲۷.....	مواد و روش ها
	فصل پنجم
۲۹.....	یافته ها
	فصل ششم
۴۲.....	بحث و نتیجه گیری
	فصل هفتم
۴۸.....	منابع
	فصل هشتم
۵۱.....	ضمائمه
۵۹.....	چکیده انگلیسی

چکیده:

مقدمه: آپنه در خواب سبب اشکال در تهویه نرمال طی خواب می گردد و وضعیتی خطرناک و در عین حال مخفی می باشد. این مساله در کودکان شایع است اما برخلاف بزرگسالان تشخیص آن دشوار است. عدم تشخیص و درمان، فرد را در معرض خطر اختلالات رشد جسمی و ذهنی، مشکلات قلبی- ریوی رفتاری قرار می دهد.

روش پژوهش: این مطالعه مقطعی بر روی همه افراد زیر ۱۸ ساله که با شک به اختلالات تنفسی در خواب به کلینیک خواب ارجاع شده بودند، انجام شد. ابزار پژوهش شامل پرسشنامه ارزیابی جزئیات خواب و تنفس در خواب (BEARS و DSEQ) و انجام پلی سومنوگرافی بود. شاخص آروزال، شاخص آپنه - هیپوپنه، اشباع اکسیژن شریانی، میزان خواب REM و Non-REM و میزان بیداری های شبانه ثبت شدند. داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS و آزمون های آماری مجدول کای تحلیل شدند.

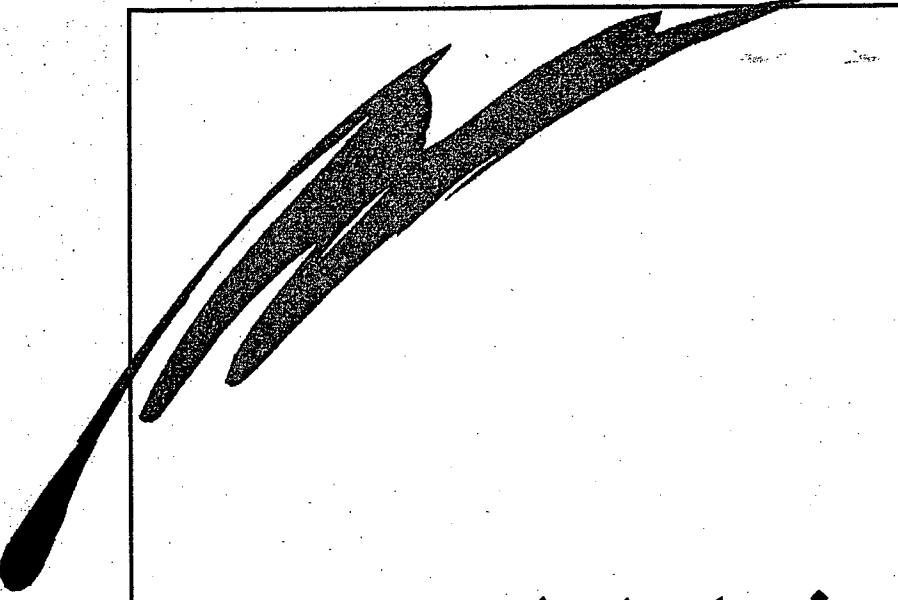
یافته ها: میانگین سنی کودکان $5/2 \pm 7/8$ سال بود و ۸۰٪ مذکر بودند. شایع ترین علت ارجاع بیماران، خرخر کردن به هنگام خواب (۳۶٪) بود. شایع ترین علامت روزانه، مشکل در برخاستن از خواب به هنگام صبح بود. **Insomnia** (فاصله زمانی به رختخواب رفتن تا خوابیدن کودک بالاتر از ۲۰ دقیقه) در ۳۲٪ و تحرک بیش از حد در طول روز در ۴۰٪ موارد گزارش شد.

به طور کلی عمدۀ مشکلات همراه سابقه بیماری های دستگاه تنفس فوقانی به طور مکرر (به ویژه آسم و تنفس مشکل از طریق بینی) بود. از ۲۵ فرد مورد بررسی، ۲۴٪ الگوی خواب طبیعی، ۶٪ آپنه انسدادی به هنگام خواب و ۱۶٪ سایر اختلالات خواب (narcolepsی و اپی لپسی

شبانه) داشتند. بین تشخیص بیماری بر اساس پلی سومنوگرافی و شاخص توده بدنی و جنسیت افراد مورد مطالعه ارتباط معنی داری به دست نیامد.

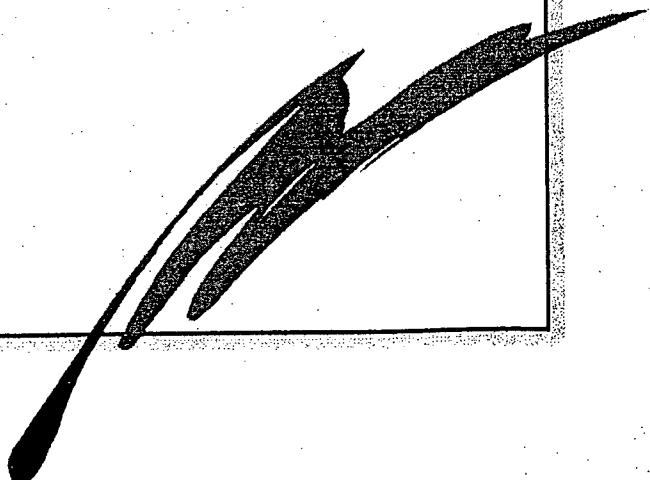
نتیجه گیری : با توجه به مطالعات موازی و درصد بالای شیوع اختلالات خواب به خصوص اختلالات تنفسی در کودکان به نظر می رسد افزایش آگاهی مردم و همکاران محترم تیم پزشکی در خصوص بیماریابی و ارجاع کودکان ضروری می باشد. شایع ترین مشکل حوادث تنفسی در خواب هستند که علی الخصوص خطرناک و نیاز به توجه ویژه دارند.

کلید واژه : آپنه خواب، کودکان، پلی سومنوگرافی

فصل اول :

مقدمه و بیان مسئله

مقدمه:

تعاریف

آپنه قطع تنفس می باشد که می تواند به صورت آپنه انسدادی ، مرکزی و مخلوط خود را نشان دهد. طبق تعریف آپنه انسدادی باقطع جریان هوای دهانی - بینی طی هر مدت زمانی همراه زjer و تلاش تنفسی است. هیپوپنه به کاهش بیش از ۵۰٪ جریان هوای دهانی - بینی برای دو سیکل تنفسی یا بیشتر اطلاق میشود که در حضور تلاش تنفسی و درصد اشباع اکسیژن ۳٪ یا بیشتر و یا وجود اروزال می باشد (۱).

آپنه مرکزی ، قطع جریان دهانی - بینی برای ۲۰ ثانیه یا طولانی تر بدون تلاشی تنفسی بوده اما با اروزال ، کاهش درصد اشباع و یا برادیکارדי می تواند همراه باشد .

نوع مخلوط آپنه شامل ترکیبی از آپنه مرکزی + آپنه انسدادی است (۱).

۳۰۰۰۰ کودک در آمریکا مبتلا به Obstructive Sleep Apnea (آپنه انسدادی حین خواب) هستند. یکی از مهم ترین علائم تشخیصی بالینی خر و پف می باشد به طوری که ۴۰-۱۰ درصد کودکان شبها خر و پف می کنند. بیشتر این افراد حداقل ۳ بار در هفته و معمولا در مرحله خواب REM خر و پف دارند. ۱۰ درصد طبق همه شبها خر و پف می کنند. البته وجود خر خر برای تشخیص آپنه انسدادی در خواب الزامی نیست و به عبارتی عدم وجود آن رد کننده آپنه انسدادی در خواب نمیباشد (۲).

تفاوت جنسی در شیوع آپنه انسدادی در خواب گزارش نشده است. شیوع بیشتر در دوره سنی قبل از بلوغ با پیک سنی ۷-۳ سالگی یعنی همزمان با حداکثر اندازه آدنوئید و تونسیل ها می باشد. طبق مطالعات انجام شده ، ۳۰-۱۰ درصد کودکان با خر خر ممکن است آپنه انسدادی در خواب داشته باشند (۳).

ریسک فاکتورها

شایع ترین علت هایپرتروفی تونسیل ها و آدنوئید است. سایر موارد شامل : اختلالات نورو مواسکولار (هایپوتونی و هایپرتونی ای عضلانی مثل دوشن، وردینگ هافمن ، دستروفی میوتونیک)، چاقی ، سندروم های ژنتیکی (هایپوپلازی صورت، میکرو گناتیا، نازوفارنکس کوچک در سندروم داون و پیروین)، آلرژی و عفونت مکرر سینوس ها، ریفلاکس گاسترو ازو فاژیال، لارنگومالاسی، سابقه جراحی روی نواحی نازوفارنکس، آنمی سیکل سل، عفونت های تنفسی مکرر و رنیت آلرژیک، صدمات گلوبال CNS (آسفیکسی، فلچ مغزی) اختلال عملکرد ساقه مغز (تنگی فورامن مگنوم، آنوکسی، تومورها و عفونت)، داروها (سداتیوها، نارکوتیک ها) و اختلال عملکرد اتونوم و پره مچوریتی می باشد (۴ و ۵).

۱:۳ کودکان مبتلا به آسم، آپنه دارند. مطالعات نشان می دهد که هایپرتروفی آدنوتونسیلار الزاماً علت زمینه ساز نیست چرا که در برخی کودکان با تونسیل های به هم چسبیده، آپنه انسدادی در خواب گزارش نشده است و بر عکس ادامه علائم علی رغم برداشته شدن آدنوئید و تونسیل ها، تنوری نقش عوامل نوروفیزیولوژیک را در کودکان همانند بزرگسالان مطرح می کند. همه کودکان با داشتن فاکتورهای زمینه ساز آپنه و هایپوتیلاسیون باید از نظر احتمال وجود آپنه انسدادی در خواب ارزیابی گردند (۵).

علائم بالینی:

شایع ترین علامت بالینی دربیداری « تنفسی دهانی مزمن» و « تکلم تو دماغی» می باشد. اکثر این کودکان قیafe آدنوئیدی دارند. رینوره مزمن ، دیسفاژی و اشکال دریلیع ، فعالیت و تحرک زیاد، عدم توانایی در تم رکز حواس و مشکلات یادگیری از جمله علائم این کودکان در ساعت بیداری می باشد. در طول خواب اکثر کودکان با صدای بلند خر خر می کنند. ممکن است سختی تنفس طی خواب داشته باشند. قطع نفس یا آپنه هر چند ممکن است در حد چند ثانیه باشد اما متسافانه چون ابتدای بیماری در مرحله

خواب REM (معمولًا ۳-۶ صبح) اتفاق می‌افتد؛ لذا از دید والدین مخفی می‌ماند. طبق آمار حتی یک مورد آپنه -هاپوپنه در کودکان پاتولوژیک می‌باشد(۶).

این کودکان خواب ناآرام و تعریق شبانه دارند، شب ادراری و عدم بهبودی آن علی رغم مداخلات مناسب لزوم دقت به آپنه انسدادی درخواب را مطرح می‌کند. کودکانی که سرفه شبانه مزمن دارند و به درمان‌های استاندارد جواب نمی‌دهند کاندید بررسی می‌باشند (۶).

معاینات فیزیکی:

یافته پاتوکونومونیکی برای آپنه انسدادی در خواب نداریم و اکثر این کودکان ظاهر نرمال دارند اما به هر حال بعضی یافته‌های فیزیکی طبق جدول ممکن است آپنه انسدادی درخواب را مطرح کند. پارامترهای رشد ممکن است غیر طبیعی باشند؛ هرچند در بزرگسالان آپنه انسدادی درخواب بیشتر در افراد چاق دیده می‌شود اما در کودکان معمولاً با FTT(Failure to thrive) همراه است. ممکن است شواهد دال بر انسداد بینی و تنفس دهانی و یا بیماری اتوپیک یافت شود. در معاینه دهانی - حلقی بزرگی لوزه‌ها، بافت نرم اضافی و تنگی فضای خلف حلق ممکن است دیده شود. به هرنوع اینورمالیتی در ساختمان صورت مانند رتروگاتنیا، هایپوپلازی میدفاشیال باید دقت کرد چرا که حتی در غیاب بزرگی آدنوتونسیل وجود سایر ریسک فاکتورها می‌تواند شانس آپنه انسدادی درخواب را افزایش دهد. در موارد خیلی شدید دقت به هایپرتانسیون پولمونری و کورپولمونل و علائم نارسایی قلبی، افزایش فشار خون سیستمیک ضروری به نظر می‌رسد(۷).

یافته های موجود در معاینات فیزیکی در سندرم آپنه انسدادی حین خواب

علائم عمومی

- خواب آلودگی

- چاقی

- نارسایی رشد

سرو گردن

- غشای مخاطی متورم

- سیپوم منحرف شده

- قیافه آدنوئیدی :

• تنگی زیر چشم

• صورت کشیده

• تنفس با دهان باز

- هایپرترووفی تونسیلار

- کام با انحنای عمیق (قوس زیاد)

- احتقان اورفارنکس

- ماکرو گلوبینی (ماکرو گلوسی)

- گلوسوپتووزیس

- جفت شدن طبیعی دندان ها

سرو گردن

- هایپوپلازی مید فاشیال

- میکرو گناتیا / رترو گناتیا

کاردیووسکولار

- هایپرتانسیون

- جزء P2 بلند در صدای قلبی

اندام

ادم

- کلابینگ (نادر)

عوارض

نارسایی رشد از جمله مهم ترین عوارض می باشد. انسداد حین خواب می تواند به دلیل افزایش کار

تنفسی، هیپوکسمی متناوب، اسیدوزیس و افزایش نیاز متابولیک از یک سو و از طرف دیگر به دلیل

کاهش اشتها و دیسفارژها، سبب کاهش وزن کودکان گردد. مطالعات نشان می دهند که مقدار

« فاکتور رشد شبہ انسولینی ۱» (IGFI) در این کودکان کمتر از حد معمول می باشد. مقدار ترشح

این هورمون بعد از درمان مناسب آپنه خصوصاً جراحی آدنوتونسیلکتومی افزایش می یابد.(۸)

علت اصلی کاهش ترشح هورمون (IGFI) به درستی معلوم نیست، شاید به دلیل اختشاش خواب

در مرحله Non-REM خصوصاً مرحله خواب عمیق با امواج آهسته باشد، بیشترین ترشح IGFI و

هورمون رشد طبق گزارشات بین ۱۲-۲ صبح می باشد. یکی از مهم ترین علل افزایش وزن بعد از

درمان، نرمال شدن الگوی خواب و طبیعی شدن میزان ترشح هورمون فوق می باشد. هیپوکسی و

آسیفکیسی شبانه می تواند سبب تاخیر تکامل و نمو عصبی در کودکان گردد (۸ و ۱).

خواب آلودگی شدید روزانه در ۱۳ درصد کودکان و در یک مطالعه دیگر در ۵/۷ درصد کودکان

با آپنه انسدادی در خواب تایید شده با پلی سومنوگرافی (Polysomnography) دیده می شود. در

این کودکان متوسط زمان شروع خواب براساس (SLEEP LATENCY TEST MULTIPLE)

MSLT بیشتر از ۱۰ دقیقه می باشد. این کودکان با زمان شروع به خواب بیشتر از ۱۰ دقیقه بعید است

که انداکس آپنه - هیپوپنه کمتر از ۱۵ در ساعت داشته باشند.

بر عکس بزرگسالان ، کودکان متعاقب آپنه انسدادی درخواب بیشتر دچار اختلالات رفتاری -

اجتماعی، کاهش توجه و یادگیری و بی قراری می شوند. مطالعه در رابطه با آپنه انسدادی درخواب و کاهش ضریب هوشی به سال ۱۸۸۹ برمنی گردد(۱).

از بین ۳۳۰۰ کودک باخرخر ، ۳۰ درصد (Attention deficit hyperactivity disorder ADHD)

داشته اند، لذا توصیه می شود در کودکانی که علت اصلی مراجعت در آنها بیش فعالی

است ولی در کرایتریاهای تشخیصی ADHD قرار نمی گیرند، بعد از اخذ شرح حال دقیق در صورت

وجود خرخر پلی سونوگرافی انجام شود. یک مطالعه دیگر حاکی از شیوع ۲۵ درصد آپنه انسدادی

درخواب در کودکان مبتلا به ADHD می باشد که در این افراد درمان آپنه انسدادی درخواب

بهبودی قابل توجه در یادگیری و رفتار ایجاد کرده است. علت بیش فعالی نامعلوم است، شاید

حملات هیپوکسی با تحریک سوبسترانی نوروکمیکال کورنکس پره فرونتال مسبب این مورد

باشد(۹).

روش های تشخیصی

مهم ترین راه تشخیص، گرفتن شرح حال دقیق و معاینه فیزیکی کامل می باشد. کادر پزشکی موظف

هستند که طی معاینه روتین هر کودکی سوالاتی جهت اسکرین از نظر اختلالات خواب به خصوص

اختلالات تنفسی حین خواب به عمل آورند. به این منظور پرسشنامه های متعددی در دسترس می باشد

که یکی از مناسب ترین آنها برای اسکرین اختلالات تنفسی پرسشنامه BEARS می باشد. این

روش حساسیت ۳۵ درصد و اختصاصی بودن ۳۹ درصد دارد. طیف ارزش مثبت خبری پرسشنامه ها

۴۲/۳ تا ۷۹/۹ درصد و ارزش خبری منفی ۲۶/۹ تا ۸۳/۳ درصد می باشد. لذا منطبق بریافته های پلی

سومنوگرافی نیستند(۱۰).

از طرفی ارزش علائمی چون آپنه، سیانوز و تنفس منقطع پائین است لذا گرفتن شرح حال بالینی به تنهایی در تشخیص آپنه انسدادی در خواب در کودکان با خرخر ناکافی است.

روش تشخیص دیگر ضبط صدای تنفسی و فیلمبرداری در طول خواب کودک می باشد که حساسیت ۷۱-۹۴ درصد و اختصاصی بودن ۲۰-۸۰ درصد دارد. در صورت شک به دیسفنونکسیون بطن راست به انجام اکو و الکتروکاردیوگرافی توصیه میشود. انجام ABG به علت هپیوکسمی مزمن متناوب، هایپرکاربی، افزایش بیکربنات و پلی سیتمی را نشان می دهد. تست فونکسیون ریوی به صورت روتین در کودکان اندیکاسیون ندارد مگر ظن قوی بالینی به بیماری ریوی تحدیدی و یا انسدادی باشد^(۳).

MRI روش مناسبی جهت تعیین حجم لومینال راه هوایی فوقانی، اندازه کام نرم و هایپر تروفی لوزه ها و آدنوئید میباشد لذا جهت اسکرین اندازه گیری نسبت پهناى تونسیل به عمق آن در فضای فارنکس در عکس لنزال گردن و نهايتا افتراق فرم ضعيف از متوسط تا شديد آپنه انسدادی در خواب بکار می رود^(۴ و ۵).

فلوروسکوپی ديناميک بعد از تجويز سداداتيو در مشخص کردن گلوسوپتوزيس خصوصا در کودکان با ماکرو گلوسيا و ميكرو گنانيا و ضعف عصبي - عضلاتي کمک کننده است و مشخص کردن محل آناتوميك انسداد در برخوردهای بعدی دريماران با اینورمالите هاي کراينوفاشیال مؤثر است (راديو گرافی لنزال گردن). هپیوكسی متناوب حين خواب باعث افزایش فشار شريان پولمونر به صورت پایدار و کورپولمونل در موارد آپنه انسدادی در خواب شدید می شود.

نارسائي قلب راست و افزایش فشار خون خصوصاً دیاستولیک به صورت ناشایع در اطفال گزارش شده است. مطالعه روی ۲۷ کودک با آپنه متوسط تا شدید نشان داد که ۳۷ درصد کودکان کاهش

در EF (کسر جهشی) بطن چپ و ۴۵ درصد اختلالات حرکات دیواره قلب داشته اند که بعد از مداخله درمانی بهبودی رویت شد. مرگ ناگهانی شیرخواران جزو عوارض نادر آپنه انسدادی در خواب می باشد.

هاپرتروفی آدنوئید کمک کننده است اما استاندارد تشخیصی بزرگی لوزه و آدنوئید ؟ دید مستقیم تونسیل ها و دید غیرمستقیم آدنوئید می باشد(۱۱).

استاندارد طلایی تشخیص در کودکان مبتلا به آپنه انسدادی در خواب « پلی سومنوگرافی » می باشد.

طبق پیشنهاد انجمن خواب امریکا انجام پلی سومنوگرافی می تواند بین خرخر خوش خیم (اویله) ، خرخر بدون همراهی با آپنه یا هیپوکسی و خرخر همراه با شواهد اختلالات کاردیوواسکولار و سیستم عصبی مرکزی افتراق بگذارد. انجام آن در کودکانی که علائم مشخص انسداد راه هوایی (آپنه - رتراسیون و تنفس پارادوکسیکال) دارند در حین خواب ارزشمند است.

در آپنه انسدادی در خواب خرخر همراه انسداد کامل یا نسبی راه هوایی و هیپوکسی و تغییر الگوی خواب است(۱۲و۱۳).

شرح حال « خبر خر بلندن » صرفاً به تنها بی لزوم عمل جراحی (آدنوتونسیلکتومی؛ UPP UVulo ، Palato Pharyngo Plasty (Palato Pharyngo Plasty)، تراکثونستومی) را مطرح تمی کند(۱۴).

در صورت عدم اطمینان پزشک از این که آیا علائم نیاز به جراحی را مطرح می کند یا خیر و یا نیاز به مانیتورینگ دقیق بعد از عمل آدنوتونسیلکتومی و یا سایر جراحی های فارنکس، از اندیکاسیون ها انجام پلی سومنوگرافی است(۱۳).

کودکانی که ریسک بالای عوارض جراحی آدنوتونسیلکتومی دارند و انجام پلی سومنوگرافی قبل از عمل برای آنها ضروری است عبارتند از:

۲- سن < 2yr

۲- بیشتر از ۱۰ پریود وقفه تنفسی درساعت حین خواب که توسط کادر بهداشتی پزشکی مشاهده شده است.

۳- $SO_2 < 70\%$

۴- اختلالات نورومسکولار زمینه ای و ابnorمالیته های رانیوفاشیال

انجام پلی سومنوگرافی در کودکانی که لارنگومالاسی دارند و علامت استریدور کار تنفسی آنها حین خواب بدتر از بیداری است و یا نارساپی رشد و کورپولمونل دارند توصیه میشود. چاقی به تنهایی اندیکاسیونی جهت انجام پلی سومنوگرافی نیست ولی اگر همراه خواب آلدگی طی روز و هایپرکاپنه توجیه نشده و کورپولمونل و خرخر مزمن باشد، انجام پلی سومنوگرافی ضروری خواهد بود و در این که شدت آپنه انسدادی در خواب بالحظ کردن برنامه درمانی کاهش وزن کمک کننده بوده یاخیر نقش موثری دارد.

در کودکانی که خرخر دائمی پایدار و وقفه تنفسی آنها بعد از عمل پایدار مانده است، ۴ هفته بعد از عمل که ادم راه هوایی فروکش کرده است باید با پلی سومنوگرافی پیگیری شوند، در صورتی که CPAP به عنوان درمان آپنه انسدادی درخواب مدنظر بوده باشد، فالوآپ با پلی سومنوگرافی جهت تنظیم Setting دستگاه کمک کننده خواهد بود (۱۴).

کودکانی که خرخر و الگوی خواب بهبود یافته دارند، بعد از آدنوتونسیلکتومی نیاز به پیگیری با پلی سومنوگرافی ندارند. در موارد ادامه خواب آلدگی روزانه ای که به نظر نمیرسد با توجه به شدت آپنه انسدادی درخواب توجیه شود، انجام Latency test (MSLT) Multiple Sleep توصیه

می شود که بدنبال انجام پلی سومنوگرافی شبانه انجام خواهد گرفت تا علل احتمالی چون نارکولپسی از بین تشخیص ها رد شود (۱۵ و ۳).

درمان (۲)

۱- خط اول درمانی :

عمل جراحی آدوتونسیلکتومی است که باید فقط بعد از پلی سومنوگرافی و تشخیص قطعی آپنه انسدادی درخواب صورت گیرد و حتی در صورت کوچک بودن آدنوئید و تونسیل ها به خصوص در زمینه ریسک فاکتورهایی چون آنورمالی های کراینوفاشیال، سندروم داون، فلچ مغزی و چاقی، جراحی سبب بهبودی میشود اما این بیماران باید بعد از عمل جراحی مجدداً بررسی شوند.

اندیکاسیون های تکرار پلی سومنوگرافی بعد از عمل:

۱. آپنه انسدادی درخواب شدید قبل از عمل

۲. ادامه ریسک فاکتورها برای آپنه انسدادی درخواب بعد از عمل

۳. ادامه علائم بالینی

علائم آپنه انسدادی درخواب باید حداقل تا ۲ ماه بعد از درمان خوب شوند.

: CPAP -۲

هرچند آدوتونسیلکتومی در بیش از ۸۰ درصد موارد سبب رفع علائم می شود اما در بیماران با ریسک بالا مانند انواع آنورمالی های کراینوفاشیال، چاقی و یا بیماری های نورو ماسکولار و سابقه عمل جراحی قبلی راه های هوایی فوکانی، استفاده از CPAP توصیه میشود. نیز در اختلالات خونریزی دهنه و یا نوجوانی که به هر علت کاندید عمل نیستند از آن بهره می برند. FDA در

کودکان کمتر از ۳۰ کیلو گرم آنرا تایید نکرده است اما حتی در شیرخواران مطالعات بسیاری اهمیت بالای آن را نشان داده است.

در مطالعه ای روی ۱۴ کودک ۸ ماهه تا ۱۲ ساله با تشخیص آپنه انسدادی درخواب AAuto CPAP شروع شد و اندکس تنفسی آنان (RDI) از ۱۲/۶ به ۲/۶ در ساعت کاهش یافته است. اما کمپیلانس CPAP پایین است (یعنی باید حداقل ۵hr در پنج شب در هفته استفاده شود).

۳- استفاده از استروئید سیستمیک (پردنیزولون) به مدت پنج روز جهت کوچکی آدنوئید و یا اسپری استروئیدی نازال تا ۶ هفته توانسته RDI را از ۱۱ در ساعت به ۶ در ساعت برساند (۲ و ۱۶).

۴- کاهش وزن

Uvulo Palato Pharyngo Plasty:Uppp -۵

۶- پروتز های دهانی (در اطفال کارایی زیادی نداشته است)

۷- تراکثوسومی

۸- درمان هر اختلال همراه که Sleep breathing disorder را تشدید میکند مثل ریفلاکس گاستروازوفازیال و یا رینیت آنژریک و یا احتقان و انسداد بینی.

صرف "Mometasone" ذر کودکان ۲ ساله توسط FDA تایید شده است و "Fluticasone" برای کودکان ۴ سال و بالاتر. اسپری بکلومتازول نازال روزی ۲ بار تا ۶ هفته باعث کاهش نسبت آدنوئید / کوانا تا ۲۹ درصد و کاهش انسداد بینی تا ۸۲ درصد میشود (۳).

در بررسی روی ۲۶ مورد با آپنه انسدادی درخواب طی ۵۰ هفته بعد از آدنوتونسلکتومی در ۲۰ مورد RDI کاهش قابل ملاحظه ای نشان داده است. اما اکسیژناسیون حتی ممکن است یکسال بعد از عمل نرمال شود. شب ادراری و اختلالات رفتاری و آکادمیک بهبود یافته است باید آدنوئید کتومی و

تونسیلکتومی با هم انجام شود و آدنوئیدکتومی به تنهایی فقط باعث بهبود گذرا میشود مگر در مواردی مثل شکاف کام ساب موکوزال که آدنوئیدکتومی باعث اختلالات Vellopharyngeal می شود و فقط تونسیلکتومی توصیه میشود.

رشد مجدد آدنوئید ندرتا ممکن است ۲-۵ سال بعد اتفاق یافتد.

۹- اپی گلو توپلاستی: در کودکان با علائم لارنگومالاسی

در میکرو گناتیا Mandibular distraction -۱۰

۱۱- اکسیژن: نباید در کودکان مبتلا به آپنه انسدادی در خواب بدون اندازه گیری سطح تغییرات

pCO₂ همزمان، اکسیژن داده شود (۳).